

Kungl Krigsvetenskapsakademiens årsberättelse för 2017

av Björn Anderson

KUNGLIGA KRIGSVETENSKAPSAKADEMIENS främsta uppgift är att stödja forskning och studier som rör försvars- och säkerhetspolitik. Under det senaste decenniet har akademien löst denna uppgift genom ett antal omfattande, framåtblickande och tvärvetenskapliga projekt, där projektet Krigsvetenskap i det 21:a århundradet, benämnt KV21, är det femte i raden.

KV21

Just tvärvetenskapen är en framgångsfaktor för akademien. Den möjliggörs genom den kompetens akademien besitter inom hela det försvars- och säkerhetspolitiska området. Och inte bara det, glädjande är också att så många ledamöter på ideell basis ansluter sig till våra projekt. I KV21 har drygt ett 30-tal ledamöter under snart tre år avsatt mycken tid, gjort gedigna arbeten och redovisat material som är till stor nytta för såväl statsmakterna som myndigheter och andra samhällsorgan i utvecklingen av det svenska totalförsvaret. Kvittens får vi i det stora antal bokbeställningar som görs av projektens rapporter samt den uppmärksamhet vi får i olika sammanhang. Just det är vår mening med dessa arbeten, nämligen att vi som ett helt oberoende organ ska kunna lämna adekvat information och underbyggda förslag till såväl beslutsfattare innan beslut fattas som allmänhet för att skapa opinion.

Utan att jag går in på det sammanfattande förslag som KV21 kommer att publicera i början av 2018 ges i det följande några axplock av vad som hittills gjorts.

Förra året publicerade KV21 en bok om hur framtida angrepp mot Sverige kan komma att se ut.¹ Att Ryssland pekas ut i boken som angripare är kanske inte så konstigt, eftersom det är det enda land som för närvarande utmanar den västliga världsordningen. I boken klarläggs härvid varför vårt land är intressant i en konflikt som i första hand berör Nato och Ryssland och hur vi kan bli indragna i en sådan konflikt. Skillnaden mot tidigare är att vi numera inte ser framför oss ett ensidigt och fullskaligt angrepp mot Sverige utan mer att Ryssland vill utnyttja delar av svenskt territorium som skalskydd för sina operationer i vårt närområde. Intressant och hedrande för akademiens del är att denna rapport nu utgör underlag för arbeten inom FOI och undervisning på Försvarshögskolan.

I våras gav projektet KV21 ut boken *Sverige – vårt att skydda*.² Det är en delrapport som beskriver hur olika antagonistiska hot och angrepp kan påverka vårt samhälle innan det ens är frågan om krig i konventionell mening. Ja det är faktiskt ett fenomen som vi redan idag är utsatta för. Boken beskriver därvid hur svårt vårt samhälle har att hantera sådana situationer

och vad som krävs för att vi åter ska ha ett civilt försvar värt namnet. Inte oväntat rör det sig om utbredd terrorism, omfattande cyberattacker, påverkansoperationer, vilka kan påverka vårt lands självständighet och suveränitet. Mycket tydligt framgår det att vi måste utveckla lagstiftningen i detta hänseende, skapa ett ledningssystem för gråzonslägen samt åter bygga upp en robusthet inom områden som sjukvård, el-, livsmedels- och drivmedelsförsörjning.

Även den rapporten har tagits emot väl och har bland annat redovisats i försvarsutskott och försvarsberedning samt införskaffats av länsstyrelser och centrala myndigheter.

I somras publicerades KV21:s tekniska rapport med boken *Det digitaliserade försvaret*.³ I boken presenteras ett antal tekniska innovationer som har och kommer att få stor inverkan på det framtida stridsfältet, inte bara det som har med krig och vapnad strid att göra utan också allt det som vi dagligen kan utsättas för. Cyberattacker och vilseledande information är fenomen som numera utgör vardagsvara. Boken har på kort tid fått genomslag i såväl försvaret som försvarsindustrin.

Som bihäftet till sommarens nummer av akademiens handlingar och tidskrift gavs ytterligare två rapporter ut från KV21.

Den ena rapporten rör tre utrerade militära koncept för att lösa morgondagens utmaningar. Det första konceptet utgörs av Försvarsbeslutet 2015:s inriktning, det andra konceptet utgörs av ett omfattande värnpliktsförsvar och det tredje bygger helt på tekniska lösningar och system. För jämförelsens skull är alla tre koncepten ekonomiskt ekvivalenta på en ekonomi motsvarande dagens.

Inte förvånande har projektet konstaterat att inget av dessa utrerade alternativ är lösningen. Inom KV21 är man dock övertygad om att bas för fortsatt utveckling bör vara nuvarande försvarsinriktning med dess förmågor. Dock krävs det en helt annan militärstrategi än idag utgående från avsevärt fler förband och en breddad förmåga, där ny teknik måste få ett genomslag. Det kan heller inte vara aktuellt att vårt land i dagens säkerhetspolitiska läge ska ge sig in på stora ombrytningar i försvaret med allt vad det skulle innebära.

Det andra bihäftet rör försvarsekonomin. Också i den rapporten, inte helt förvånande, är slutsatsen att morgondagens försvar kräver helt andra ekonomiska muskler än dagens och att statsmakterna måste kunna överbrygga den motsättning som alltid finns i avvägningen mot andra politikområden. I rapporten tas bland annat upp hur stats-

Akademiens presidium

Styresman	F d generaldirektör Mikael Odenberg
Andre styresman	Konteramiral Jörgen Ericsson
Ständig sekreterare	Generalmajor Björn Anderson
Skattmästare	Direktör Sven Christer Nilsson
Ordförande avd I	Överste Jan Mörtberg
Ordförande avd II	Kommendör Bengt Lundgren
Ordförande avd III	Generalmajor Jan Andersson
Ordförande avd IV	Överste Jan-Erik Lövgren
Ordförande avd V	F d generaldirektör Marie Hafström
Ordförande avd VI	Ambassadör Michael Sahlin

Akademiens styresman Mikael Odenberg omgiven av andre styresmannen Jörgen F Ericsson (t v) och ständige sekreteraren Björn Anderson (t h).

makterna bör se på denna svåra avvägning genom citat ur författaren Anders Isakssons bok om välfärdsstaten *Alltid mer, aldrig nog: medborgaren, staten och välfärden*.

Med underlag från KV21 har samarbetsprojektet Försvarsforum fortsatt. Det är ett landsomfattande försvarsupplysningsprojekt som akademien genomför tillsammans med Allmänna försvarsföreningen och Försvarsutbildarna där våra ledamöter svarar för inledande anföranden, som följs av debatter i vilka försvarspolitiker glädjande nog brukar medverka. I år har Försvarsforum i tur och ordning genomfört seminarier/föreläsningar i Luleå, Umeå, Östersund, Karlstad, Halmstad, Almedalen, på Fårö samt i Kalmar och Strängnäs. Inte minst var årets seminarier på Försvarspolitiska arena i

Almedalen lyckade. De var mycket uppskattade och drog ordentligt med publik. För den intresserade går det fortfarande att följa seminarierna på akademiens hemsida.

Det här var några axplock ur årets KV21. Vad slutresultatet blir hoppas akademien kunna presentera i samband med Folk och Försvars rikskonferens i januari 2018.

Sammankomster

Sedan högtidssammankomsten 2016 har sex akademisammankomster samt ett vinter- och ett höstsymposium genomförts, alla i Sverigesalen på Försvarshögskolan. Därutöver har två extra insatta föreläsningar/seminarier tillkommit.

Vid akademisammankomsten den 7 december 2016 hade styresmannen Mikael

Odenberg nöjet att hälsa åhörarna i en fullsatt Sverigesal välkomna. Förutom anföranden av ledamöterna Peter Thunholm och Karl Engelbrektson var kvällens höjdpunkt ett anförande av försvarsminister Peter Hultqvist.

Ledamoten Thunholm, som genomförde sitt inträdesanförande under rubriken ”Hur fattar erfarna chefer beslut i verkliga situationer? – ett psykologiskt forskningsperspektiv”, tog avstamp i hur människan fattar beslut. I den ideala beslutsprocessen tar människan enligt honom in så mycket information som möjligt, sätter klara målsättningar som ska uppnås, genererar flera handlingsalternativ, undersöker dem noga och fattar sen beslut vilket gör det rationellt. Detta kan jämföras med taktikens bedömandeprocess där man ofta tar fram minst tre handlingsalternativ att jämföra mot varandra under gemensamma kriterier. Metoden är sekventiell och additiv, den bygger upp och använder slutledning samtidigt som den håller bort intuition och emotion.

Ledamoten och arméchefen Karl Engelbrektson gjorde därefter några reflektioner över ”Arméns väg mot målet för Försvarsbeslut 2015”. Bland annat lyfte han fram tre fokusområden för armén. Det första är att lösa uppgifter enligt grundoperationsplanen och det andra att upprätta krigsförband. Han framhöll att detta kan verka självklart men faktiskt inte alltid varit en huvuduppgift och då syftade han på uppgiften att samordna huvuddelen av förbanden för att verka som två brigader. Det tredje fokusområdet är att upprätta stridsgruppen på Gotland.

Före försvarsministerns anförande redovisade ordförande för avdelning I, Jan Mörtberg mycket kortfattat avdelningens årliga studie som rörde grundläggande försvarsförmåga för markstridsfunktionen.

Som avslutning på kvällen talade försvarsminister Peter Hultqvist om det rådande för-

svars- och säkerhetspolitiska läget. Han var mycket öppen om att vi sett en försämring av säkerhetsläget över tid. Han menade vidare att vi ser en ökad komplexitet i konflikterna samt pekade på att förbanden i Ryssland blivit fler och att landet med god precision uppnått sina ambitioner om högre operativ förmåga, vilket är något som vi måste förhålla oss till. Mycket av den framtida utmaningen de närmaste åren kommer att bli att värna om nationers suveränitet och rätt att fatta egna beslut och därmed minska risken för väpnade konflikter. Hultqvist manade därvid till sammanhållning kring redan fattade beslut och deras genomförande.

Hultqvist tryckte mycket på förekomsten av informationsinsatser och påverkansoperationer som riktas mot oss och som påverkar vår handlingsfrihet och därmed blir en utmaning för vår suveränitet. Att man undergräver den politiska viljan att fatta vissa beslut är ett reellt hot. Hultqvist tryckte på att denna typ av verksamhet till sin natur är koordinerad för att nå en samlad effekt. Syftet kan vara att påverka en statsledning, befolkningen eller specifika grupper med ett stort antal olika medel. Informationsarenan blir därmed av strategisk betydelse. Effekten av denna typ av operationer får aldrig underskattas.

Han varnade också för att använda auktoritära medel för att möta dessa påverkansoperationer. De ska snarare mötas med mer öppenhet. Han underströk MSB:s roll i detta och samarbetet med Natos Stratcom-center i Riga som avgörande för att utbyta erfarenheter. Slutligen betonade Hultqvist vikten av att återutveckla ett psykologiskt försvar, något han även pekade på kommer att bli en viktig faktor för den kommande försvarsberedningen.

Den 22 februari 2017 hölls en extra insatt föreläsning av den amerikanske kallade ledamoten Dov Zakheim. Den ägde rum på

Armémuseum under rubriken ”Amerikansk säkerhetspolitik under Donald Trump”. Föreläsningen var föranledd av Trumps seger i det amerikanska presidentvalet och att Zakheim i en föreläsning året innan i akademien ställt sig kritisk till Trump. Eftersom Zakheim ändå befann sig i Stockholm fanns det all anledning att höra hans efteranalys, allra helst som han är republikan och tidigare varit tredje man i Pentagon under George W Bush presidentskap.

Vad var då Zakheims budskap denna gång? Han inledde sitt föredrag med att betona att Trump inte vann valet på grund av rysk inblandning utan snarare på att Hillary Clinton inte lyckades mobilisera demokratiska väljare. Om Trump hade han att säga att USA fått en annorlunda president men att vi inte skulle oro oss för den amerikanska synen på Europa och Nato. Det kommer den stab av säkerhetsrådgivare han omgett sig med att säkerställa, vilka enligt honom har ett brett förtroende, även utanför det republikanska partiet. Sammantaget var det en mycket försiktig Zakheim som försökte dämpa åhörarnas oro för framtiden, vilket framkom tydligt i den nästan timmen långa frågestunden.

Den 7 mars 2017 genomfördes i samverkan med Folk och Försvar ett extra insatt seminarium på Myntkabinettet om ”Europeisk säkerhet i en turbulent tid”.

I syfte att ge detta ämne en så bred belysning som möjligt deltog en grupp framstående säkerhetspolitiska bedömare i seminariet. De var den erfarna amerikanske analytikern Barry Blechmann, den välkände franske säkerhetspolitikern Francois Heisbourg, chefredaktören vid det tyska utrikespolitiska institutet DGAP Sylke Tempel samt den svenske säkerhetspolitiska utredaren, ambassadör Krister Bringéus.

Sammanfattningsvis bidrog seminariet till att öka kunskapen om utvecklingen på det

försvars-och säkerhetspolitiska området i Europa. Detta i synnerhet som det webbsändes och blev föremål för en hel del Twitter. Ett bestående intryck från diskussionen är den närmast totala oförutsägbarhet som präglar det nya historiska skede som inträtt vad gäller europeisk och global säkerhet. Detta ställer stora krav på de politiska beslutsfattarnas flexibilitet och anpassningsförmåga. Det finns en stark koppling mellan den inrikespolitiska och den utrikespolitiska utvecklingen. För att trygga Europas säkerhet var det inte fråga om antingen Nato eller EU. Bägge organisationerna måste utnyttjas fullt ut.

Vid akademisammankomsten den 15 mars i Sverigesalen höll den kallade ledamoten från Storbritannien, Sir Lawrence Freedman, sitt inträdesanförande. Vidare var de kallade ledamöterna Heikki Nikunen från Finland och Tom H Knutsen från Norge inbjudna för att reflektera över slutsatser som gjorts inom projektet KV21. Sir Lawrence behandlade ”Challenges of European Security” varvid han inledningsvis gav en bred exposé över den europeiska säkerhetspolitiska utvecklingen sedan andra världskrigets slut för att därefter göra en bred och djup analys av dagens läge, som präglas av stor osäkerhet om hur Europa ska förhålla sig till presidenterna Putin och Trump.

Vid akademisammankomsten den 5 april 2017 behandlades allt från användning av kemiska stridsmedel, vapenexport till förhållandena i dagens Kina.

Britt Karlsson, forskare vid FOI, talade kring ämnet kemiska stridsmedel vid lönnmord och specifikt om den dödliga attacken på Kim Jong-nam på Kuala Lumpurs flygplats i Malaysia vilken utfördes av två kvinnor. Ledamoten Jan-Erik Lövgren redovisade ISP:s statistik för svensk vapenexport 2016. Under rubriken ”Hur tänker de i Peking? Kinesisk säkerhetspolitik i historisk belysning” redogjorde ledamoten Lars Fredén för

några iakttagelser om kinesisk säkerhetspolitik i teori och praktik som han gjort under studier och tjänstgöring i Kina, bland annat som Sveriges ambassadör i Peking.

Vid akademisammankomsten den 17 maj 2017 höll ledamoten Lars Hedström sitt inträdesanförande och ledamoten Lars Nicander reflekterade över den gångna tidens terrordåd. Sammankomsten avslutades med sedvanliga beslut avseende årsredovisning, inval samt val av ämbetsmän och funktionärer följt av en vårbuffé på Försvarshögskolans mäss.

Hedströms anförande hölls under rubriken ”Utmaningarna att utveckla krisberedskap och totalförsvaret för att möta framtidens hot”. Anförandet tog sin utgångspunkt i ett resonemang om hotbilden. Hans slutsats för krisberedskap och totalförsvaret är att vi bygger vår förmåga på generell kunskap. Men denna kunskap måste också inrymma en förmåga att hantera det okända hotet. Han gick därefter över till att tala om tidiga signaler och förmågan att möta komplexa hot. Avslutningsvis berörde han frågan om ledarskap. Vilka är utmaningarna för framtidens krisberedskap och totalförsvaret? Han menar att större krav kommer att ställas på förmåga att ställa diagnos, tolka och förklara både hotbild och skeenden. Denna förmåga måste i högre grad också finnas på den politiska nivån för att beslutsfattandet och det politiska ledarskapet ska bli trovärdigt.

Vid akademisammankomsten den 13 september 2017 inleddes sammankomsten med tankar för dagen, vilka framfördes av P M Nilsson, politisk redaktör vid Dagens Industri. Hans tankar kom i stor utsträckning att kretsa kring mediernas förhållande till Försvarsmakten. Han tecknade en relativt mörk bild vad avser kompetensen hos de reportrar som i dag har till uppgift att granska Försvarsmakten. I dag saknas det ett antal kunniga journalister som är väl insatta i aktuella försvarsfrågor och heller finns det

inte längre reportrar med god kunskap om försvaret. Risken är därvid stor enligt Nilsson att dumheten tar över. En orsak att det blivit så, är att många tidigare kunniga och viktiga nyhetschefer av ekonomiska skäl försvunnit från redaktionerna. En ljuspunkt tyckte han är förekomsten av några ”försvarsbloggare” med god insikt om försvaret.

Nästa punkt under sammankomsten var ett inträdesanförande av ledamoten Patrik Gardesten under rubriken ”Förutsättningar för ledning och beslutsfattning under kris eller väpnat angrepp”. Anförandet avslutades med att han redovisade tre slutsatser. Den första är betydelsen av ett fortsatt gemensamt arbete inom kris- och krigsplaneringen som ska stärka samhällets totala förmåga att motstå svåra påfrestningar. Den andra blir att ledningen av totalförsvarets förberedelserna ska utgå från nationell nivå, där myndigheter och organisationer inte självständigt kan fatta beslut om strukturer och organisationer som direkt motverkar samhällets förmåga att krishantera enligt valda principer och ledningsmetoder. Den tredje blir att när samverkan inte når samsyn inför ett beslut är ledning genom samordning, där beslutsrätten är tydligt definierad, en nödvändig och kompletterande metod. Allra sist ställde han frågan rörande vem som ska ha beslutsmandatet i sin hand. Vid fullskaligt krig eller väpnat angrepp bör det vara överbefälhavaren. Vid en kris upp till en definierad nivå, bör beslutsfattning enligt Gardesten ske liksom dagens ledningsmetod där ansvarsprincipen är styrande.

Sist under sammankomsten talade ledamoten John Rydqvist om ”Nordkoreas kärnvapenprogram – utveckling, säkerhetskonsekvenser och framtidsdiskussion”. Sammanfattningsvis konstaterade han att Nordkorea gjort framsteg vad avser framtagandet av kärnvapen, men det är oklart om landet i dagsläget innehar det vapnet.

Vid akademisammankomsten den 4 oktober 2017 hölls inträdesanförande av ledamoten Ingela Mathiasson följt av ledamoten Mats Olofsson med ett anförande om ”Teknik i lufthavet”.

Mathiassonsämnevar ”Materieförsörjning – reflektioner över nuvarande och framtida utmaningar”. Hon redovisade inledningsvis sin syn på det otal utredningar som beställts av den politiska ledningen och genomförts om framtida materieförsörjningsstrategi, ansvarsfördelning avseende anskaffning och vidmakthållande av materiel m m. Hon avslutade med några punkter med bäring på framtiden:

- Gör organisationsförändringar var- samt!
- Säkerställ kompetens – särskilt avseende kravställning och upphandling.
- Ha förmåga till forskning och teknolog- iutveckling, vilket är viktiga förutsätt- ningar.
- Detsamma gäller internationellt sam- arbete och försvarsexport.
- Ha förmåga till kvalitetsuppföljning.
- Perspektiv på livscykelkostnader och helhetssyn är viktigt.

Efter pausen tog ledamoten Olofsson vid. Han är ansvarig för delprojektet ”Teknisk utveckling” inom KV21 och var tidigare forskningschef i Försvarsmakten. Han började med att peka på att teknikutveckling följer ”den vandrande vågens princip” – den forskning som bedrivs resulterar först efter 10–15 år i produkter i operativ tjänst. Han inledde med att vi behöver ha en klar bild av de skilda förutsättningar som råder mellan produkter som utvecklas för en kommersiell marknad och för dem med militära tillämpningar samt de som har sk *dual use* i sin tillämpning. Efter en snabb genomgång av roll-

fördelningen mellan forskningsinstitutioner, främst i Förenta staterna och Sverige, pekade han på vikten av samarbete. En viktig förutsättning för den framtida utvecklingen är den kraftfulla utvecklingen mot allt högre grad av miniaturisering, tillkomsten av självstyrande farkoster och möjligheten att få många små farkoster att uppträda i svärmar och i samverkan.

Obemannade små farkoster med hög navigeringsförmåga och möjlighet till precisioninmätning kommer att förändra framtidens slagfält till lands, till sjöss och i luften. Nya vapen byggda på elektrisk energi och stödda av cyberkrigföring med förmåga till vilseledning, skenmålsuppträdande, störning och annan telekrigföring kommer att karaktärisera det framtida slagfältet. Stormakterna kommer att vara ledande i denna utveckling. På grund av tidsbrist hanns tyvärr inte någon egentlig diskussion med anledning av Olofssons anförande.

Avslutningsvis något om vintersymposiet den 3 mars och höstsymposiet den 18 oktober, vilka avhandlade överväganden och förslag inom projektet KV21. Vid höstsymposiet fick akademiens ledamöter en sista chans att framföra sina synpunkter på projektets viktigaste slutsatser. Dessförinnan hade projektets överväganden och slutsatser remissbehandlats inom akademiens alla avdelningar.

Högtidssammankomsten

Den 11 november genomfördes traditionsenligt årets högtidssammankomst i gamla börshuset vid Stortorget i närvaro av HMK Carl XVI Gustaf. Med anledning av att Finland firade 100 år som självständig nation var årets högtidstalare kommandören för finska Försvarsmakten, general Jarmo Lindberg. Inbjudna gäster var bland annat Finlands ambassadör i Stockholm, Matti Anttonen, försvarsminister Peter Hultqvist

Ovan: Högtidssammankomsten var välbesökt. Nedan t h Kommendören för Finlands Försvarsmakt, General Jarmo Lindberg högtidstalar.

och representanter för Oslo Militära Samfund, Konstakademien, Vetenskapsakademien, Viterhetsakademien, Musikaliska akademien, Örlogsmannasällskapet, Gustaf Adolfsakademien samt anhängare till avlidna ledamöter.

I sitt hälsningsanförande hyllade akademiens styresman Finland som nation och gjorde en historisk exposé över ledamöter från vårt östra grannland. I övrigt pekade han på den oroande säkerhetspolitiska utvecklingen och manade till politisk samling för att återuppbygga vår försvarsförmåga. Andre styresmannen höll minnestal över avlidna ledamöter och ständige sekreteraren redovisade ett utdrag av denna årsberättelse (avsnittet om KV21). I sitt högtidstal återgäldade general Lindberg värdens hyllning med en heltäckande beskrivning av det viktiga och goda finsk-svenska samarbetet genom åren, historiskt och i nutid.

Ledamöter som tog sitt inträde i akademien. Fr v David Bergman, Tommy Åkesson, Staffan Carlsson och Erik Wennerström. På bilden saknas ledamoten Johan Svensson som var förhindrad att delta denna kväll.

I övrigt tog nya ledamöter sitt inträde i akademien och belöningar delades ut (se nedan).

Vid middagen på Karlberg framförde ledamoten Bo Waldemarsson de belönades tack och försvarsministern höll ett bejublat tacktal i vilket han bland annat framhöll det goda finsk-svenska samarbetet och tryckte på vikten av detta.

Ledamöterna

Under 2017 har fem nya ledamöter valts in i akademien. Sedan förra årets högtids-sammankomst har nio ledamöter avlidit (se andre styresmannens tal).

David Bergman är major i signaltrupperna och doktorand i psykologi vid Stockholms universitet. Han studerar för närvarande vid Försvarshögskolan och har tidigare varit

chef för specialistofficersutbildningen vid Ledningsstridsskolan i Enköping. Han är utbildad i psykotraumatologi och psyopoperationer. Bland annat har han varit chef för ett psyopsteam i Afghanistan. I meritlistan finns också en examen från John F Kennedy Special Warfare Center & School i Fort Bragg, där han blev utsedd till Distinguished Foreign Military Student som bäste utländska elev. Bergman är född 1979.

Johan Svensson är generallöjtnant och chef för produktionsledningen inom Försvarsmaktens högkvarter. Han har bland annat varit chef för system- och produktionsledningen vid Försvarets materielverk och chef för Helikopterflottiljen i Linköping. I regeringens utredning om Försvarsmaktens helikopterresurser (SOU 2010:50) var han Försvarsmaktens expert. Han började sin militära bana inom artilleriet 1982 och väx-

Valda ledamöter

Major David Bergman	avd I
Generallöjtnant Johan Svensson	avd IV
Generaldirektör Erik Wennerström	avd V
Ämnesrådet Tommy Åkesson	avd V
Ambassadör Staffan Carlsson	avd VI

Avlidna ledamöter

Generalmajor Ragnar Persson	avd I
Överste Ivan Österblad	avd I
Generalmajor Gullow Gjeseth	avd I
Överste 1.gr Lennart Frick	avd I
Organisationsdirektör Klaus Ludvik	avd I
Överstelöjtnant Bertil Stjernfelt	avd II
Överste 1.gr Harry Winblad	avd III
Generalmajor Gunnar Lindqvist	avd IV
Överste 1.gr Rolf Öhman	avd V

lade över till flygvapnet i och med sin tjänstgöring på helikopterflottiljen. Svensson är född 1962.

Erik Wennerström är generaldirektör för Brottsförebyggande rådet och juris doktor. Han har bland annat varit folkrättsrådgivare vid Utrikesdepartementet, chef för internationellt polissamarbete vid Justitiedepartementet samt chefsjurist och chef för EU-verksamheten vid Folke Bernadotteakademien. Som särskild utredare svarade han för regeringens utredning om Informations- och cybersäkerhet i Sverige (SOU 2015:23). Wennerström är född 1962.

Avd	Under 70 år	70 år och över	Summa
I	34	44	78
II	23	21	44
III	22	23	45
IV	33	43	76
V	35	50	85
VI	23	26	49
Totalt	170	207	377

Tommy Åkesson är ämnesråd vid Forsvarsdepartementet och huvudsekreterare i försvarsberedningen. Han var även huvudsekreterare i försvarsberedningen inför det försvarspolitiska inriktningsbeslutet 2015. Som reservofficer är han placerad i brigadstaben vid Norrbottens regemente. Tidigare har han bland annat varit försvarsrådgivare i svenska delegationen till Nato. Han har en filosofie kandidatexamen i historia vid Stockholms universitet och har genomgått högre reservofficerkurs vid Forsvarshögskolan. Åkesson är född 1970.

Staffan Carlsson är ambassadör. Han avslutade sin karriär i Berlin och har tidigare varit ambassadör i London och Budapest. Vid Utrikesdepartementet har han som ambassadör arbetat med Europa- och säkerhetspolitiska utredningsuppdrag och bland annat varit chef för enheten för europeiska säkerhetsfrågor. Han har en filosofie kandidatexamen i historia, statskunskap och ryska vid Uppsala universitet. Carlsson är född 1948.

I samband med årets högtidssammankomst bestod akademien av 412 ledamöter, varav 5 hedersledamöter och 30 kallade ledamöter samt 377 invalda ledamöter enligt nedanstående tabell.

Belöningar och bidrag

Akademien har i år belönat ledamöterna Bo Waldemarsson och Mats Bergquist samt överstelöjtnanten Anders Segerby vid Forsvarsmaktens högkvarter.

Ledamoten och generalmajoren Bo Waldemarsson har tilldelats akademiens belöningsmedalj i guld i 8. storleken för framstående arbete inom akademien. Under åren 2012 till 2014 var han ordförande i avdelningen för luftkrigsvetenskap samt 2014 till 2017 akademiens andre styresman.

Överstelöjtnant Anders Segerby mottar sin medalj av HMK Carl XVI Gustaf.

Ledamoten och ambassadören Mats Bergquist har tilldelats akademiens belöningsmedalj i silver i 8. storleken för förtjänstfullt arbete inom akademien. Han var under åren 2011 till 2017 ordförande i avdelningen för säkerhetspolitisk vetenskap.

Överstelöjtnant Anders Segerby, Försvarsmaktens högkvarter tilldelas akademiens

belöningsmedalj i silver i 8. storleken för förtjänstfullt arbete med utvecklingen av reglementet ”Taktik för luftoperationer”.

Segerby har med stort personligt engagemang, tankedjup och kunskapsbredd lett arbetet med att utveckla nämnda reglemente, vilket har bidragit till utvecklingen av Flygvapnet och därmed också av Försvarsmakten, inte minst för förmågan till nationellt försvar. Reglementet har varit efterfrågat och tagits emot positivt av organisationen. Innehållsmässigt fokuserar reglementet i tidsperspektivet ”här och nu”, där det med hög ambition och på ett omfattande sätt beskriver operationer i den luftoperativa miljön, från ledningsnivå till genomförandenivå.

Reglementet bidrar till att öka förståelsen på såväl taktisk som operativ nivå samt hos sidoordnade stridskrafter för luftoperationers genomförande exempelvis genom att begrepp ensas mellan ledningsnivåer och ner till den exekutiva genomförandenivån.

Under året har akademien tilldelats 300 000 kronor ur Lars och Astrid Albergers stiftelse för utgivning av Handlingar och Tidskrift samt Föreningen FHS 50 000 kronor för jubileumsboken om Försvarshögskolan.

Författaren är generalmajor och akademiens ständige sekreterare. Fotona är tagna av Fredrik Hessman.

Noter

1. Neretnieks, Karlis (red): *Angrepp mot Sverige – Varför och hur*, KKrVA, Stockholm 2016.
2. Hörberg, Thomas (red): *Sverige – värt att skydda*, KKrVA, Stockholm 2017.
3. Olofsson, Mats (red): *Det digitaliserade försvaret*, KKrVA, Stockholm 2017.